

GIMNASTYKA JĘZYKA

Naturalna gimnastyka narządów mowy dziecka:

- Ziewanie.
- Gdy na talerzu został ulubiony sos lub rozpuszczony lód - pozwólmy dziecku wylizać go językiem. To ćwiczenie, choć jest mało eleganckie, za to bardzo skutecznie gimnastykuje środkową część języka.
- Przy porannym i wieczornym myciu zębów zaproponuj dziecku zliczanie zębów czubkiem języka .
- Korzystając z okazji wspólnego z dzieckiem rysowania, sprawdź czy dziecko potrafi narysować kółko (językiem na podniebieniu) lub kreseczki (od jednego do drugiego kącika ust).
- Żucie pokarmów, dmuchanie na talerz z gorącą zupą lub dowolne lekkie przedmioty, chuchanie na zmarznięte dłonie, cmokanie, puszczenie baniek mydlanych to też ćwiczenia aparatu artykulacyjnego.

Zabawy poprzez naśladowanie różnorodnych odgłosów i czynności, to również skuteczne i atrakcyjne dla dzieci treningi aparatu mowy.

- Konik jedzie na przejażdżkę. Naśladuj konika stukając czubkiem języka o podniebienie, wydając przy tym charakterystyczny odgłos kłaskania.
- Udając ryjek świnki wysuń obie wargi do przodu, potem połóż na górnej wardze słomkę i spróbuj ją jak najdłużej utrzymać.
- Naśladowanie chomika - dziecko wypycha policzki językiem raz z prawej raz z lewej strony.
- Język jak młotek. Dziecko próbuje zamienić język w młotek i uderza o dziąsła tuż za górnymi zębami, naśladowując wbijanie gwoźdźcia;

Zabawy słowne. Do tego typu zabaw potrzebny jest zestaw różnych obrazków, zdjęć, ilustrowanych książeczek, gier, gazet.

- Rymowanki . Zaczynamy od dobierania obrazków, których nazwy rymują się (łapka - czapka, jagoda - woda itp.). Potem do konkretnego słowa np. płot szukamy obrazka (kot) a następnie dziecko kończy rymowane zdania np. lata osa koło..., leci mucha koło..., przyszła koza do...
- Zabawy tematyczne. Świetnymi tematami do takich zabaw są: rodzina, sklep, urodziny lalek, u fryzjera, u lekarza, pan listonosz, w księgarni, wizyta u cioci i wszystko to, czego już doświadczyło dziecko.
- Historyjki obrazkowe i obrazki sekwencyjne. Świetna pomoc do doskonalenia wymowy dziecka, ale również do rozwijania myślenia przyczynowo - skutkowego. Możemy je znaleźć w pisemkach dla dzieci lub wykonać samodzielnie np. zrobić zdjęcia kolejno wykonywanych czynności przy ubieraniu, myciu rąk, przygotowywaniu posiłku. Zaczynamy od dwóch obrazków, stopniowo możemy dodać trzeci i czwarty. Prosimy dziecko o ustalenie odpowiedniej kolejności, opowiedzenie treści, wskazanie jakiego obrazka brakuje, dopowiedzenie zakończenia historyjki lub nadanie historyjce tytułu.
- Zabawa „Detektyw”. Dzieci bardzo lubią szukać różnych przedmiotów, warto więc zaproponować im również szukanie słów, które możemy ze sobą łączyć w pary. Wygrywa ta osoba, która wymyśli więcej słów pasujących do siebie np.: mama - prasuje, gotuje, zmywa, śpiewa...; lalka jest - duża, plastikowa, ładna..., czytamy - książkę, gazetę, bajkę, ogłoszenie, list, itp. Można też szukać różnych wyrazów o tym samym znaczeniu: samochód - auto, chorągiewka - flaga lub też wyrazów przeciwstawnych: duży - mały, wysoki - niski, szeroki - wąski, gruby - chudy;.
- Gry i zabawy dydaktyczne typu: domino, rebusy, labirynty, zagadki, krzyżówki i inne. Zabawy tego typu mają swoją formę, strukturę, temat i reguły, którym trzeba się podporządkować. Dziecko uczy się zatem jednocześnie ról społecznych i językowych. Dzięki takim ćwiczeniom i aktywnym udziałem w grze i zabawie dziecko ma szansę poszerzać swoje słownictwo i zdobywać umiejętność budowania wypowiedzi w określonej grze lub zabawą sytuacji, czyli nabywać tzw. kompetencję i sprawność językową.